

Općina Jakovlje

Izdavač:

OPĆINA JAKOVLJE,
Adele Sixta 2, 10297 Jakovlje

Za izdavača:

Snježana Bužinec, dipl. polit.

Autori i lektura:

Zoran Ladić, Jasmin Hutinović

Grafička priprema:

Aleksandar Mojko, Hlad-plus d.o.o.

Tisk:

Hlad-plus d.o.o.

Naklada:

1200 primjeraka

CIP zapis je dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu po brojem
6164121

ISBN 978-953-57599-0-4

Zoran Ladić – Jasmin Hutinović

JAKOVLJE U PROŠLOSTI

Srednji i rani novi vijek

Jakovlje 2013.

Uvodna razmišljanja

Istraživanje prošlosti manjih naselja, nekada sela, nije nimalo lak posao i zahtijeva profesionalno historiografsko znanje, osobito poznavanje arhivske građe i relevantne literature, ali se istraživač takvih tema treba oboružati i velikom dozom strpljenja u nastojanju da razriješi pojedine povijesne probleme. Jer, za takva mjesta koja su nekada bila sela, nema sačuvanih velikih i jedinstvenih fondova pisane, arheološke ili vizualne građe, a osobito ne za tako davna vremena kao što su srednji ili rani novi vijek, što bi omogućilo znatno jednostavnije istraživanje građe i povijesnu rekonstrukciju. Istraživači tek povremeno, ponekad u sretnim i slučajnim okolnostima, pronalaze razbacane podatke iz kojih nastoje istkati objektivnu i istinitu priču. Zato je i prošlost Jakovljja, kao i niza drugih manjih hrvatskih naselja, uglavnom slabo istražena. Uz gore spomenuto, razlog tome valja tražiti u činjenici što je Jakovlje sve do suvremenog razdoblja, pa tako i u srednjem i ranom novom vijeku, bilo selo od gotovo zanemarive važnosti u odnosu na urbana i dvorska središta hrvatskog političkog, gospodarskog, društvenog i kulturnog života. Izrazito ruralnog karaktera, sakriveno od svih važnih povijesnih zbivanja, bez nekog kulturnog pa i gospodarskog značaja, izvan dosega važnih prometnih smjerova, ovo naselje kao da su stoljećima zaobilazile sve značajne civilizacijske tekovine. Na prvi se pogled čini kao da ovo mjesto, a nekada selo, u prošlosti smješteno na rubu velikog i značajnog susedgradsko-stubičkog vlastelinstva, sa nekoliko domova i nekoliko desetaka stanovnika iz najnižeg društvenog staleža – zavisnih seljaka, gotovo i nije imalo značajnu povijest. No, je li tome doista tako? I, koja su mjerila na temelju kojih se sudi što je bilo značajno u prošlosti ili je važno danas? Ima li i malo, u tadašnja vremena zabačeno,

selo svoju prošlost koja je značajna barem za njegove današnje stanovnike, za osobe koji su iz njega podrijetlom ili za sve one koji su jednostavno zaljubljeni u ovaj kraj? I, koliko se povijesna važnost ovog sela i njegovih stanovnika mogla raspoznati u složenoj i velikoj slici brojnih značajnih zbivanja i istaknutih pojedinača (bitaka, buna, velikaša i znamenitih seoskih vođa) koji su obilježili prostor sjeverozapadne Hrvatske kroz nemirna stoljeća? Doduše, baš kao što je i primjereno uobičajenom pogledu na prošlost, vezano uz Jakovlje nešto je poznatija povijest kurije danas poznate kao Sixta, prvi puta podignute vjerojatno sredinom 17. stoljeća, a koja uistinu predstavlja prvi simbol izlaska naselja iz povijesne anonimnosti. Zato i ne čudi da je upravo o ovom dvoru napisano nekoliko vrijednih monografija u kojima se spominju osnovni povijesni podatci o vlasnicima, razrađuju arhitektonske karakteristike i umjetnička baština kurije u Jakovlju. Ovdje treba spomenuti danas malo poznatu činjenicu da je u Jakovlju još stotinjak godina prije kurije, već 1564.-1566. godine, postojao plemički marof, odnosno kompleks različitih gospodarskih zgrada, staja i skladišta, a u kojem je povremeno boravio i vlasnik posjeda Jakovlja. No, kako se radilo o drvenim i uglavnom zdanjima gospodarske namjene, one su teško podnosile breme prolaznosti vremena i nakon zapuštanja brzo nestale. Malo je toga poznato o vremenima 14. 15. i 16. stoljeća, o dobu kada je selo Jakovlje nastalo i, što je važnije, opstalo, i kada je bilo tek jedno od tisuća malenih hrvatskih sela beznačajnih za pismene ljude onoga doba koji su nam podatke o njemu i njegovim stanovnicima ostavili, pomalo ironično, gotovo isključivo vezano uz prikupljanje poreza, radne, novčane ili naturalne rente. Nešto malo podataka zahvaljujemo i nemilim, teškim vremenima kada su sjeverozapad Hrvatske, tijekom 15. i 16. stoljeća, postojano pljačkale osmanlijske vojske ili

kada je isti taj prostor bio užburkan seljačkim pobuna-ma početkom ranog novog vijeka. Za razdoblja koja su prethodila 15. i 16. stoljeću pisani su izvori još šutljivi-jí pa se selo Jakovlje pojavljuje tek u ispravama koje je zagrebački kaptol kao vjerodostojno mjesto sastavljao za slavonske, hrvatske i ugarske velikaše, a prilikom te-riitorijalnog dijeljenja velikog susedgradsko-stubičkog vlastelinstva. No, upravo zahvaljujući jednom takvom dokumentu danas znamo i godinu u kojoj se po prvi puta u pisanim vrelima spominje *pagus* odnosno selo Jakovlje – 1340. godine. Dakle, Jakovlje postoji barem 673 godine, a kroz to se vrijeme rijetko ali kontinuirano spominje u vrelima. Na koncu uvoda u naš prikaz sred-njovjekovne i ranonovovjekovne povijesti Jakovlja mo-žemo reći da povijest malog sela i njegovih anonimnih i zatajnih stanovnika nije ništa manje vrijedna od povije-sti velikih gradova i njihovih znamenitih osoba. Ako se upitamo zašto je tako, možemo samo reći da se povijest može razumjeti tek kroz spoznaju svih njezinih komponenti, a s tog motrišta doista nije važno što je veliko, a što maleno. Uostalom, maleno nerijetko rađa veliko. Europska historiografija, a osobito medievistika, u posljednjih je nekoliko desetljeća to više puta pokazala. Kako god bilo, Jakovlje je kroz sedam stoljeća povijesti preživjelo i nedavno se, točnije 24. travnja 1993. godine, pretvorilo u važno općinsko središte sjeverozapadnog dijela Zagrebačke županije u čijem su sastavu još dva naselja – Igrische i Kraljev vrh. Samo Jakovlje danas ima više od 2600 stanovnika, dok cijela općina broji nešto više od 4000 stanovnika. Smješten na povoljnem pro-metnom položaju, u blizini Zagreba, Jakovlje danas ima gospodarski potencijal, ali i ne manje značajnu turi-stičku perspektivu, ponajprije zahvaljujući kuriji Sixta i njezinoj mogućoj uključenosti u mrežu od desetak dvoraca i kurija na području Zagrebačke županije.

Prva stoljeća povijesti Jakovlja

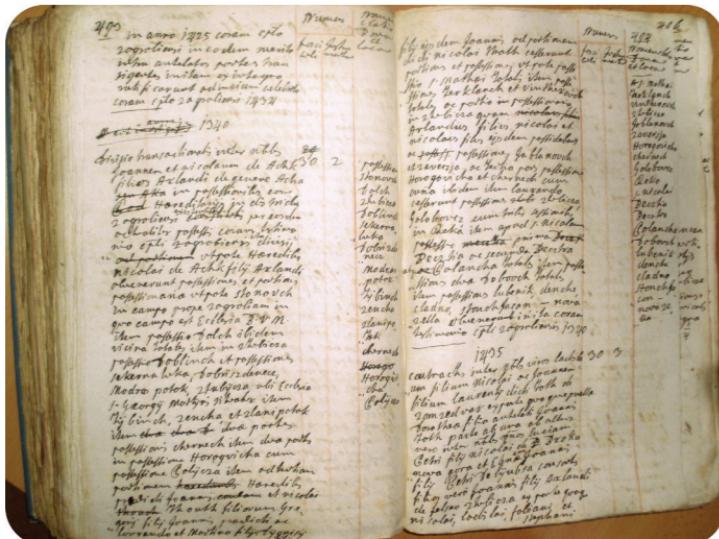
Povijest srednjovjekovnog Jakovlja usko je povezana sa prošlošću susedgradskog, odnosno susedgradsko-stubičkog vlastelinstva jer se ovo naselje tijekom srednjeg i ranog novo vijeka nalazilo u sastavu ovog veloposjeda odnosno alodija. Zato je, kako bi se razumjela povijest tada malenog Jakovlja, nužno iznijeti nekoliko osnovnih podataka o središtima vlastelinstva kojem je pripadalo – Susedgradu i Donjoj Stubici. Utvrda Susedgrad nastala je vjerojatno sredinom 13. stoljeća, a prvi se puta spominje u jednoj ispravi iz 1287. godine. Nakon što je u vrijeme kralja Karla I. Roberta Anžuvinca (1301.-1342.), prvog hrvatsko-ugarskog kralja iz znamenite europske dinastije Anžuvinaca, krajem 13. stoljeća, točnije 1299. godine, utvrda Susedgrad (*castrum Zomzed*) potpala pod kraljevsku vlast, započelo je formiranje ovog vlastelinstva sa središtem u samoj utvrdi kao važnom gospodarskom i strateškom središtu na putu iz srednjovjekovne Slavonije prema zapadu, odnosno regijama koje su bile u sastavu Svetog Rimskog Carstva. U 14. stoljeću iz povjesne anonimnosti izviru podaci o prvim gospodarima susedgradskog vlastelinstva. Godine 1314. kao njezin upravitelj spominje se slavonski ban Stjepan Babonić (1310.-1316.), a 1316. i 1322. godine utvrda je bila u vlasništvu ugarsko-hrvatskog kralja Karla I. Roberta, odnosno njegovih kaštelana i banova. U prvoj polovini ovog stoljeća, točnije 1345. godine, Karlov sin i ugarsko-hrvatski kralj Ludovik I. Anžuvinac (1342.-1382.), ovo je vlastelinstvo dao na upravu staroj magnatskoj obitelji Ača (*de genere Acha, Agha*), o čemu svjedoči nekoliko isprava iz sredine ovog stoljeća. Rodonačelnik ove obitelji bio je Arland koji je živio sredinom 13. stoljeća, a sam je plemički rod bio ugarskog ili hrvatskog podrijetla koji se pojavio u srednjovjekovnoj Slavoniji u vrijeme ugarsko-hrvatskog kralja Ladislava

IV. Arpadovića (1272.-1290.). Prvi vlasnik ove utvrde iz obitelji Ača bio je Nikola zvani Toth *de genere Arlandi* odnosno od roda Arlandovog, sin Grgura, a utvrdu je dobio za zasluge tijekom ratovanja kralja Ludovika u Ugarskoj, Hrvatskoj i Italiji. U tom se razdoblju Jakovlje nalazilo na samom sjeverozapadnom rubu susedgradskog vlastelinstva. Susedgrad je ostao u vlasti ove magnatske obitelji kroz nekoliko generacija tijekom druge polovine 14. i prve polovine 15. stoljeća. Naime, Nikolu Totha, koji je imao četiri sina, naslijedio je sin Lovro (u jednoj ispravi iz 1435. godine naziva se *Laurentius dictus Toth de Zomzedvar*) koji je iz braka sa Anom dobio sinove Stjepana i Ivana (u spomenutoj ispravi iz 1435. godine naziva se *nobilis vir Joannes Toth*), koji je bio župan zagrebačke županije. Mlađi Lovrin sin Ivan Susedgradski oženio je Jeronimu od Dambe (možda Dubrava ili Dombóvár u južnoj Mađarskoj?), a iz njihova braka rođeno je dvoje djece: Lovro, koji se spominje 1428., i Doroteja (*Dorothea*), koja se spominje u razdoblju od 1439. do 1489. godine. Budući da je njezin brat Lovro umro bez nasljednika, cijelo susedgradsko-stubičko vlastelinstvo naslijedila je Doroteja, a što je i potvrdio kralj Albert (Albreht) Habsburgovac 1439. godine, tijekom vrlo kratke vladavine nad Hrvatskom i Ugarskom (1438.-1439.). To je olakšala i činjenica što niti Dorotejin bratić Ladislav, sin njenog strica Nikole, nije imao djece. Udajom Doroteje prvo za velikaša Andriju Henninga, a nakon njegove smrti i za Bartola Frankapana, praktički je prestalo stoljetno vlasništvo magnatske obitelji Ača odnosno Toth nad golemlim susedgradsko-stubičkim vlastelinstvom, a uspostavljena je, ponekad snažnija ponekad slabija, vlast velikaške obitelji Henning, a kasnije i drugih magnata i plemića, što će biti predstavljeno i tijekom ovog prikaza povijesti Jakovlja.

***

Promatrano kroz perspektivu od nekoliko stoljeća, Jakovlje je od kasnog srednjeg vijeka pripadalo sused-gradsko-stubičkom vlastelinstvu sve do 1598., pri čemu je bio sastavni dio njegova donjostubičkog djela. Spomenute, 1598. godine, naselje je ušlo u sastav samostalnog stubičkog vlastelinstva.

Prema jednoj ispravi iz 1340. godine, zapisanoj pred zagrebačkim kaptolom kao vjerodostojnim mjestom (lat. *locus credibilis*) gdje su u razvijenom i kasnompred Zagrebačkim kaptolom, u vjerodostojnjim mjestom (lat. *locus credibilis*) gdje su u razvijenom i kasnom srednjem vijeku zapisivane sve privatno-pravne i diplomatičke isprave koje su imale stvarni pravni značaj i vjerodostojnost, te je godine došlo do podjele imanja između nasljednika Ivana i Nikole de Achk, filios Arladni de genere Acha, dakle sinova Arlanda iz roda Ača. Zanimljivo je da se Ivan i Nikola, članovi ove magnatske obitelji upravo u ovoj ispravi po prvi puta spominju kao Toth (Joannes et Nicolaus Thouth/Thoth). Također

*Isprava iz 1340. godine sa najstarijim spomenom
sela Jakovlja (prijeđis iz 18. stoljeća, Arhiv HAZU u Zagrebu,
sign. I.d.7., fol. 495-496)*

je zanimljivo da se pojmom Toth u mađarskom jeziku označavao Slaven (slično se i danas u mađarskom naziv Toth koristi primjerice za Slovake), pa se zato i u hrvatskoj historiografiji 19. stoljeća Ivan i Nikola nazivaju pridjevkom Slovinac. Spomenuta je isprava danas sačuvana samo u prijepisu iz 18. stoljeća, a nalazi se u sastavu fonda obitelji Oršić koji se čuva u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.

*Prijevod gore donesene isprave iz 1340. godine sa
najstarijim spomenom sela Jakovlja
1340., u Zagrebu*

"Podjela posjeda između plemića, braće Ivana i Nikole Okićkih sinova Orlandovih od roda Okić u posjedima koji su u njihovom nasleđu, a smješteni su u na području zagrebačke županije. Podjela posjeda vrši se pred svjedočenjem zagrebačkog kaptola i to na sljedeći način. Nasljednici Nikole Okićkog, sina Arlandovog dobivaju zemljoposjede i dijelove posjeda u Stenjevcu u polju pored Zagreba u kojem polju je i crkva Blažene Djevice Marije, zatim cijeli posjed Dolec (*Dolch*) u neposrednoj blizini Stenjevca, zatim u Stubici (*Ztubica*) posjed Doblinec (*Doblinch* kod Donje Stubice) i posjede Sekirovo selo (*Sekerna* kod Donje Stubice), Luka, Dobri Zdenci (*Dobrizdenecz* kod Donje Stubice), Modruš Potok (*Modruspotok* kod Donje Stubice), zatim dio posjeda Stubice gdje je smještena crkva Sv. Jurja Mučenika. Nadalje Tibinč (*Tybinch* kod Donje Stubice), Zencha i Slani Potok (*Zlanipotok* kod Donje Stubice), zatim dva dijela na posjedu Črnec (*Chernech* kod Donje Stubice), nadalje dva dijela na posjedu Rugvica (*Horguicha*) sa posjedom Poljica (*Polycza*). Nadalje treći dio nasljednicima spomenutih Ivana i Nikole Totha, sinova Grgurovih koji je sin spomenutog Ivana, kao i Loranda i

Martina sinova Dionizijevih, koji je sin istog Ivana. Oni nasljeđuju posjede i dijelove posjeda počevši od cijelog posjeda Sv. Matije, zatim cijele posjede Terklivec (*Terklanch* kod Donje Stubice) i Vinterovec (*Vinterovch* kod Donje Stubice) kao i dio posjeda u Stubici koje su posjedovali Orlando, sin Nikole i njegov sin Nikola, kao i posjede Jablanovec (*Jablanovch* kod Zaprešića) i Završje (*Zaversja* kod Zaprešića) kao i treći dio posjeda Rughica (?) (*Horogouicha*) i Črncec (*Chernech* kod Donje Stubice) sa tamošnjom kurijom. Lorandu pak pripadaju posjedi Stubica, Golubovec (*Golobovecz*) sa tri selišta u Reki (*Reka*), nadalje kod Sv. Nikole posjedi prva Bistra (*prima Besztra*) i druga Bistra (*secunda Beztra*) kao i cijeli posjed Poljanica Bistranska (*Polancha*), zatim dva cijela posjeda u Dubovcu (*Dobovch* kod Donje Stubice), zatim posjede Lubenik (kod Zaprešića), Denče (?) (*Denche*), Kladno (*Cladno*), Stouch, **Jakovlje** (*Jacon*) i Nova Sela (*Nova Zella*). Izvršeno pod svjedočenjem zagrebačkog kaptola." (Original ove isprave nije sačuvan. Prijepis iz prve polovine 18. stoljeća u: Elenchus, *Literalium Instrumentorum Familiam Comitum Oršić respicientium*. Arhiv HAZU, sign. I.d.7.)

Ova je isprava od izuzetne važnosti jer se u njoj detaljno navode mjesta koja su bila u sastavu vlastelinstva kao i način podjele cijelog alodiјa između većeg broja nasljednika. No, nama je isprava nemjerljivo važna jer se upravo u njoj po prvi puta, prije više od šest i pol stoljeća ili točnije 673 godine, spominje Jakovlje i to kao naselje u sastavu susedgradskog vlastelinstva. U samoj se ispravi te davne 1340. godine Jakovlje spominje kao dio onog dijela ovog golemog posjeda koje je naslijedio jedan od članova obitelji – Lorand (lat. *Laurandus*, *Lovrandus*). U samoj se ispravi navodi kako je Lorand, koje je dakle prema dosadašnjim spoznajama bi prvi povjesno posvjedočeni gospodar i malenog Jakovlja,

imao brata Martina, a obojica su bili sinovi Dionizija koji je, pak, bio sin spomenutog Ivana *de Achk* odnosno *Touth*. No, prema rodoslovju obitelji Ača, koji je izradio ougledni mađarski povjesničar Pál Engel, Lorand i Martin bili su sinovi Nikole koji je bio sin Achka, a koji se u ovoj ispravi uopće ne spominje. U samoj ispravi postoji još nekoliko nepouzdanih i upitnih podataka, ali ovdje nećemo ulaziti u složenu genealošku problematiku roda *Acha* odnosno *Agha*.

S motrišta ovog pregleda povijesti Jakovlja najvažnije je da je Lorand, kako kazuje spomenuta isprava, od cijelog susedgradskog alodija naslijedio Stubicu, Gubovec *cum tribus possessionibus in Reka* (sa tri posjeda u Reki koja se prvi puta spominje 1249. godine kao *terra* što doslovno znači zemљa, ali se zasigurno radi i zemljoposjedu). Pored spomenutog, na lokalitetu koji se naziva Sv. Nikola (*Sanctus Nicolaus*), a koji je naziv vjerojatno dobio kao hagiotoponim što znači da se na ovom posjedu vjerojatno nalazila istoimena crkva, naslijedio je Donju i Gornju Bistru koje su bile unutar posjeda Polanča odnosno današnju Poljanicu Bistransku, a čiji je ovo prvi spomen u povijesti (lat. *possessio prima Besztra ac secunda Besztra atque Polancha totalis*). Vrijedno je spomenuti da se od svih naselja na ovom području prva spominje Bistra i to 1209. godine kao posjed (*predium*) pored Krapine. Prvi spomen dviju Bistre kao odvojenih posjeda i sela (*possessio, pagus*) zapravo je ovaj iz 1340. godine, ali se u kasnijem razdoblju često spominju kao *Bistra inferior* i *Bistra superior* ili *Also Bysztra* i *Felso Bysztra*, dakle Donja i Gornja Bistra. Veloposjednik Lorand nadalje je naslijedio dva cijela posjeda na području Dubovca čiji je to jedini spomen u izvorima (lat. *item possessiones due Dobovch totales*), zatim posjede u Lubeniku (*item possessiones Lubenik*) koji se u vrelima spominje već od 1209. godine. Zanimljivo je da se uz Lubenik vezuje i crkva sv. Nikole i to

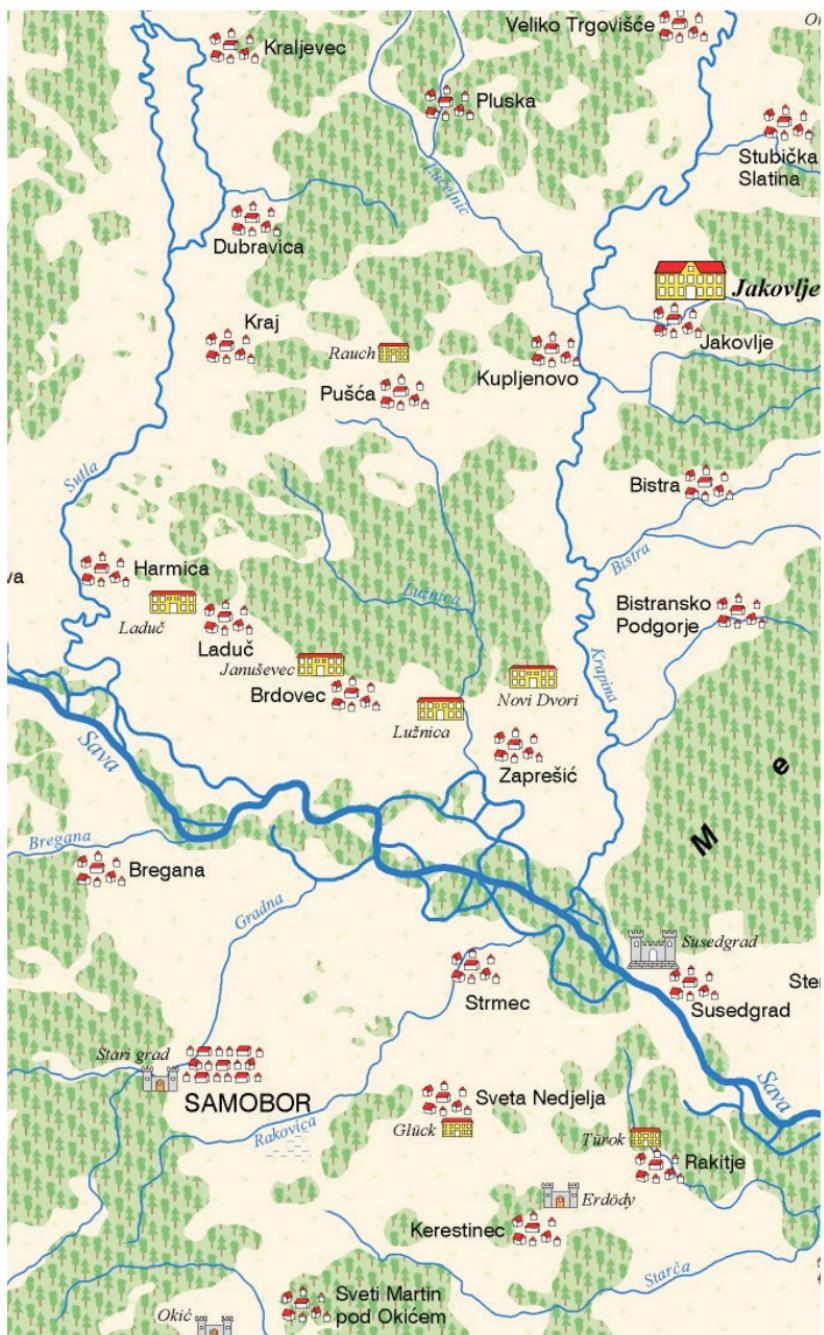
1334. godine kao župna crkva sela Lubenik, a moguće je da se radi o već spomenutoj crkvi koja se možda nalaziла pored Poljanice Bistranske. Na kraju, Lorand je dobio u nasljeđe još nekoliko sela (*Denche, Cladno, Stouch i Nova Zella* koja se spominju i kao *Scernouazela* 1342. godine). Konačno, kao jedno od sela koje je Lorand dobio spominje se i Jakovlje odnosno u latinskom obliku *pagus Jacon* ili selo Jakovlje što nam jasno naznačuje da se radi o mjestu u kojem su bili naseljeni stanovniци koji su se bavili poljoprivredom. Nažalost, o veličini sela odnosno o brojnosti njegove populacije u tom razdoblju nemoguće je išta reći, ali je selo zasigurno bilo podjednake veličine kao i ostala sela koja je Lorand naslijedio. Godine 1342. izvršene su određene izmjene vezano uz podjelu imanja nasljednicima velikaša (*nobiles viri*) Ivana, Nikole i Acska, *filiis Arladni de genere Acha*. Pri tom je zanimljivo da se u prvoj ispravi iz 1340. godine ne spominje Acsk kao treći i najmlađi sin spomenutog Arlanda, no u ovom je dokumentu to ispravljeno. Isprava je ponovno sastavljena i ovjerovljena pred zagrebačkim kaptolom kao vjerodostojnim mjestom u kojem su se, prema zakonu, jedino smjele sastavljati isprave koje su imale zakonsku i pravnu valjanost. Spomenuta braća Lorand i Martin ovim dokumentom dobivaju niz posjeda od kojih su neke bili dužni podijeliti sa Nikolom Tothom: Gornja Stubica (*Stulbichafeu*) koja se spominje već od 1209. godine i to sa nekim zemljama i jobagionima (*iobagiones*), odnosno društvenim slojem stanovnika izdignutim prema svojim pravima i određenom stupnju slobode iznad običnih zavisnih seljaka; posjed Golubovec (*possessio Golobouech cum tribus possessionibus in Reka*) koji se također spominje kao selo (*pagus*) od 1340. godine u sastavu posjeda Donje Stubice; već spomenuti posjed Bistra kod sv. Nikole (*item apud sanctum Nicolaum possessio Bisztra*) kao i druga Bistra (*secunda possessio Bisztra*), dakle Gornja

i Donja Bistra te cijela Poljanica koja se također spominje već 1209. godine kao *preedium Poloniza* odnosno posjed Poljanica, a 1340 kao *pagus* odnosno selo: već spomenuti posjedi Dubovac, Lubenik, *Denche*, *Cladno* i *Scernouazela*. U kontekstu spomenute isprave iz 1342. godine ponovno se spominje i posjed Jakovlje, ali ovoga puta kao hagiotoponim pod nazivom *Scent Jakou* odnosno Sveti Jakov što upućuje da se negdje na području Jakovlja možda nalazila i crkva sa istoimenim titularom prema kojem je i selo dobilo ime. I u kasnijem razdoblju nailazimo u vrelima na razne oblike imena sela i to: godine 1408. spominje se kao *Jakowlye*, 1419., godine 1420. i 1446. kao *Jakowle*, 1487. godine kao *Jacowlye*, *Jakowlya pagus* godine 1546., *Jakowla* i *Jakowly* 1554. godine, a 1574. godine kao *Jakowly*. Dakle, od svog postanka i prvog spomina Jakovlje je tijekom cijelog srednjeg i ranog novog vijeka zadržalo isti naziv čiji se pisani oblik tek rijetko i vrlo malo mijenjao što je ponajprije ovisilo o ortografiji te o načinu pisanja i pismenosti pojedinih pisara, bilježnika i kasnije poreznika. Može se pretpostaviti da je ime sela Jakovlje motivirano antroponomom odnosno da je nastalo od kršćanskog imena Jakov i to možda prema sv. Jakovu apostolu čiji je kult u razvijenom i kasnom srednjem vijeku bio jedan od najomiljenijih među kršćanskim pučanstvom zapadne Europe, kako među pripadnicima elite tako i među vjernicima iz siromašnijih društvenih slojeva. O tome, uostalom, svjedoči i znamenito hodočasničko središte u Španjolskoj, Santiago de Compostela, u koje su se svake godine iz svih krajeva zapadne kršćanske ekumene, pa tako i iz Hrvatske, slijevale desetine tisuća hodočasnika. U prilog spomenutoj hipotezi o hagiotoponimskom podrijetlu imena sela Jakovlje najviše kazuje spomenuti podatak iz 1342. godine kada se Jakovlje spominje kao *Scent Jakou*. Iako se kasnije Jakovlje više nikada, barem

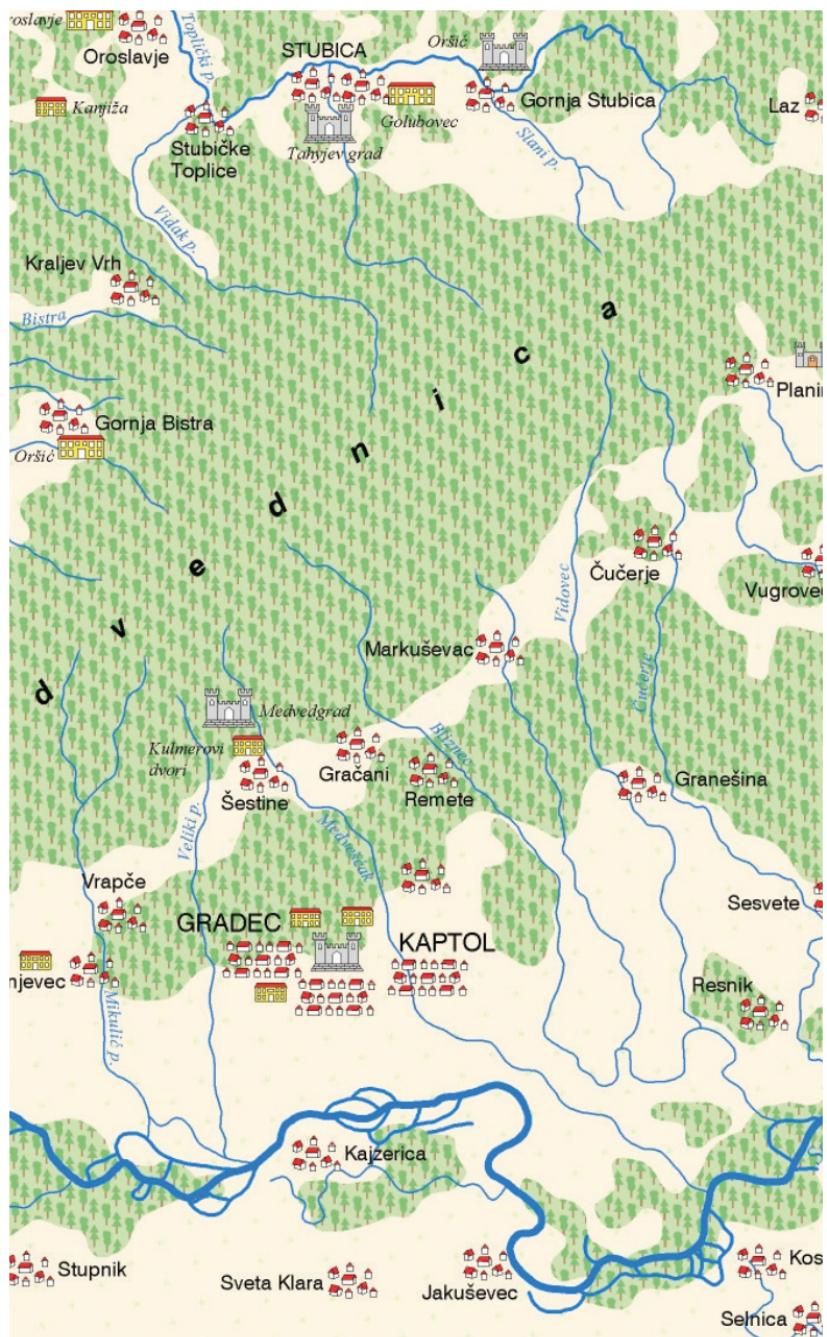
u do sada poznatim vrelima, ne spominje pod tim nazivom, činjenica da se u drugom najstarijem poznatom dokumentu spominje kao Sv. Jakov upućuje na mogućnost da se ovdje tada nalazila crkva istog titulara, a koja je tijekom 14. stoljeća možda zapuštena ili porušena.

Iako je selo Jakovlje bilo na samoj granici između donjostubičkog i susedgradskog vlastelinstva, ono je, zbog svog smještaja na području koje je bilo bliže Donjoj Stubici koja je tada bila kaštel (*castellum*), dakle vojno središte sa određenim upravnim funkcijama, utjecalo je na činjenicu da je Jakovlje, nakon ujedinjenja ova dva vlastelinstva, ušlo u sastav donjostubičkog dijela vlastelinstva. Važno je napomenuti da se u popisu župa zagrebačke biskupije iz 1334. godine koji je sastavio Ivan arhiđakon Gorički, Jakovlje ne spominje kao samostalna župa pa se može pretpostaviti da su Jakovljani u crkvenoj jurisdikciji pripadali crkvi Presvetog trojstva u Donjoj Stubici, a koja se spominje u istom popisu. Ranije je Jakovlje bilo u sastavu susedgradskog vlastelinstva koje je imalo sedam sučija (lat. *judicatus*, *villicatus*), odnosno seoskih administrativnih jedinica, a čini se da je Jakovlje, koje bilo na samom sjeveru i granici tog vlastelinstva, tada pripadalo pod sučiju Novaki, na čijem je čelu bio sudac (lat. *iudex*), a koji se birao svake godine kao zastupnik seoske zajednice, ali i plemićki predstavnik u selima sučije.

Kao i druga sela susedgradsko-stubičkog vlastelinstva i Jakovlje je često mijenjalo gospodare jer su magnati, odnosno vlasnici ovog alodija, pripadnicima nižeg plemstva dijelili pojedine manje dijelove veleposjeda, odnosno sela i zemlje, a u zamjenu za vazalni odnos koji se obično sastojao u vojničkoj konjaničkoj službi. Već je spomenuto da su prvi vlasnici susedgradsko-stubičkog vlastelinstva ili alodija bili članovi obitelj Ača koji se od 1340-ih nazivaju Toth. Centri oko kojih

Karta Jakovlja i šire okolice sa

prikazom naselja i važnijih kurija

se u tom, ali i u kasnijem razdoblju organizirala politička, pravna, vojna i gospodarska moć vlastelinstva bili su susedgradska utvrda (*castrum*) i donjostubički kaštel. Čini se da je do znatnijeg napredovanja cijelog vlastelinstva došlo u vrijeme kada je njime upravljao Nikola Toth koji se u vrelima spominje od 1342. do 1372. godine kao *Nicolaus Toth* od Susedgrada, a čiji je susedgradski alodij tada zahvaćao površinu od otpri-like 200 km². Slična je gospodarska politika bila provođena i koncem 14. stoljeća od strane Nikolina sina Lovre Totha de Zumzed. Za usporedbu, stubički dio veleposjeda zahvaćao je deset puta manju površinu od 20 km². Svojom veličinom ovo je vlastelinstvo u kasnom srednjem vijeku i tijekom 16. stoljeća nadmašivalo većinu slavonskih veleposjeda, pa je spadalo, zajedno sa cesarogradskim i moslavačkim, među tri najveća alodija. Budući da je Jakovlje pripadalo upravo donjostubičkom dijelu vlastelinstva ovdje možemo spomenuti i nekoliko članova obitelji Toth koji su njime upravljali koncem srednjeg vijeka. Tako se 1382. godine kao posjednik Donje Stubice spominje Toth Susedgradski, 1439. godine vlasnik Donje Stubice bio je Lovrin sin Ivan Toth Susedgradski koji je obnašao i dužnost zagrebačkog župa-

Grb obitelji Henning Susedgradski

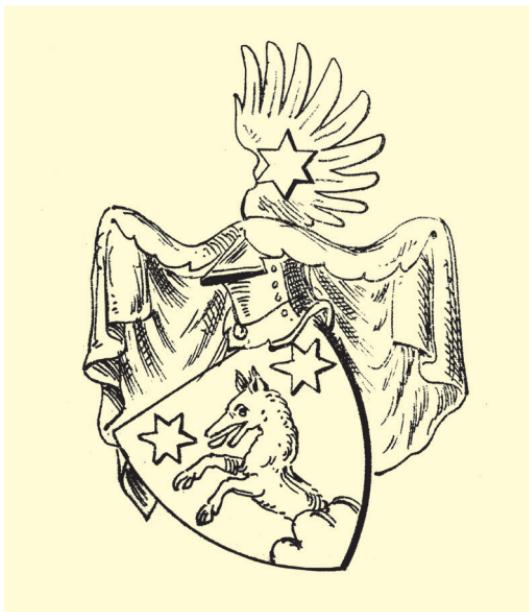
na, da bi 1498. godine vlasnik ovog kaštela bio Andrija Henning.

Zanimljivo je spomenuti da se u vrijeme zagrebačkog župana Ivana Totha javljuju tenzije između Gradeča i susedgradsko-stubičkih gospodara zbog Ivanovih nasilnih prisezanja prema gradečkim posjedima Hrašću, Petrovini i Šiljakovini. To je dovelo do spora koji je završio pred samim ugarsko-hrvatskim kraljem Žigmundom Luksemburškim (1385. - 1437.) u Stolnom Biogradu.

O povijesti Jakovlja u 16. stoljeću podatke pružaju porezni popisi dike i popisi poreza desetine. No, pri tome treba istaknuti da, izuzev u jednom slučaju, porezni popisi nisu sastavljeni samo za Jakovlje već i za Donju Bistru pod koju je Jakovlje i sudski i administrativno pripadalo. Naravno, takvo stanje prilično onemogućava istraživanje veličine sela i njegove populacije jer se svi podatci donose zajedno sa podatcima za Donju, a ponekad i Gornju Bistru.

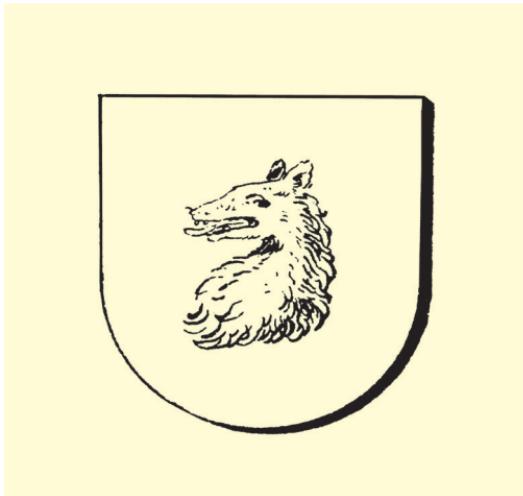
Ipak, kao što ćemo vidjeti, porezni podatci pružaju uvid u visinu poreznih opterećenja, redoslijed plemića-vlasnika Jakovlja, kao i neke druge povjesne podatke. Tako se 1535. godine kao vlasnici posjeda Jakovlje spominju dvorjanici aradskog biskupa – Toma i Grgur iz Donje Stubice. No, selo nije bilo dugo u njihovom vlasništvu jer su ga već 1546. godine prodali za cijenu od samo 50 florena (forinti) Jakovu II. Sekelju (Székely) od Ormoža, vođi njemačke pomoćne vojske kralja Maksimilijana II. i vlasniku velikih posjeda u Ugarskoj i Slavoniji.

Tim je činom sredinom 16. stoljeća Jakovlje čvrsto vezano uz plemićku obitelj Sekelj što se vidi i iz popisa poreza dike. No, već 1551. godine Sekelji su izgubili cijelo Susedgradsko-stubičko vlastelinstvo, ali su zadržali Jakovlje.

Grb obitelji Sekelj

Jakov Sekelj bio je pripadnik plemićke obitelj podrijetlom iz Erdelja koji su u Hrvatskoj posjedovali Đurđevac, Kostel i Krapinu, a u Sloveniji spomenutu utvrdu Ormož koju je stekao Jakov I. Sekelj sredinom 15. stoljeća kraljevskom darovnicom Matije Korvina (ugarsko-hrvatski kralj od 1458. do 1490.). Kako su, kako je istaknuto, za 16. stoljeće sačuvani popisi poreznih obveznika i poreza za velik dio sjeverozapadne Hrvatske može se primijetiti da je ova obitelj nastojala zaokružiti svoje posjede na ovom području. Tako se 1553. godine spominje *dominus* Luka Sekelj (umro 1575.), sin Jakova II. Sekelja, kao vlasnik posjeda odnosno sela Jakovlja (Jakowla) prilikom prikupljanja poreza dike (lat. *dica*) odnosno kraljevskog poreza ili poreza za potrebe kraljevstva Slavonije koji je tada na području Zagrebačke županije, odnosno na području kotara plemićkog suca Gašpara Kaznara, nasljednika suca Jurja Dobičaka, iznosio jedan floren.

Grb obitelji Thuz de Lak

U tom poreznom upisu stoji kako je Jakovlje imalo 2 dima (lat. *fumus*) odnosno ognjišta, dakle dva oporeziva selišta. I sljedeće, 1554. godine, Jakovlje je prema poreznom popisu imalo samo dva dima. Radi se zapravo o dvije nastanjene kuće, dva domaćinstva koja su naravno imala dim ili dimnjak, a prema kojima se vršilo oporezivanje. Iz ovoga se može zaključiti da je Jakovlje sredinom 16. stoljeća bilo vrlo malo selo sa malim brojem stanovnika, osobito imajući u vidu da je cijela Zagrebačka županija u tom razdoblju imala 2145 dimova. Na temelju spomenutog podatka o broju dimova u Jakovlju moglo bi se samo pretpostaviti da u selu tada nije živjelo više od 15 zavisnih seljaka. No, i većina ostalih sela u tom razdoblju nisu bila znatno veća. No, 1588. godine, prilikom prikupljanja kraljevskog poreza u selu Jakovlju zapisano je pet obveznika što bi moglo upućivati da se u razdoblju od 34 godina broj stanovnika više nego udvostručio i iznosio je možda oko 35 stanovnika. Nema sumnje da je povećanje broja stanovnika pojedinih sela, pa tako i Jakovlja, koncem 16. stoljeća izravna posljedica slabljenja osmanlijskog vojnog pri-

tiska na sjeverozapad Hrvatske, što se osobito osjetilo nakon znamenite pobjede kod Siska 1593. godine, kada zapravo i prestaje opasnost od osmanlijskih prodora na ova područja. Naravno, budući da su pojedini zavisni seljaci (koloni i želiri odnosno inkvilini) povremeno bili oslobođani dike i drugih poreza, popisi seljaka u selima, pa tako i u Jakovlju, nisu nužno cjeloviti, pa je i broj stanovnika Jakovlja mogao biti veći. Najveći posjedi (dimovi) na području donjostubičkog vlastelinstva, a u koje je spadalo i Jakovlje, imali su između 10 i 12 jutara, ali je znatno više bilo onih između 5 i 6 jutara ili manjih. Seljaštvo sela Jakovlje, kao i cijelog vlastelinstva, bavilo se poljoprivredom i vinogradarstvom, a seoske zemljische čestice uglavnom su bile sastavljene od oranica, šuma, livada i vinograda. Tako se na cijelom području Jakovlja 1574. godine spominje veći kompleks oranica koji je sadržavao 20 jugera ili približno 11,5 hektara površine. Treba istaknuti da su u tadašnjoj poljoprivredi oranice, šume i livade bili tek manji dio izvora prihoda za njihove vlasnike dok su najcjenjeniji bili vinograđi koji su donosili i do 80% prihoda kako plemićima kao vlasnicima tako i zavisnim seljacima.

Inače, spomenuti Luka Sekelj zakupio je za razdoblje od 1548. do 1552. godine prikupljanje desetine Susedgradskog, Donjostubičkog i Bistričkog vlastelinstva za 150 florena. Spomenuti novi vlasnici vlastelinstva, Andrija Henning i obitelj Bathory, pokrenuli su već 1551. godine parnicu protiv Sekeljove kupnje Jakovlja. Sudski je spor trajao do 1558. godine kada je Luka Sekelj obećao vratiti Jakovlje nakon isteka pet godina. To je i učinjeno jer je od 1564. godine vlasnik Jakovlja bio Franjo Tahi. Inače, godine 1553. prikupljanje poreza desetine zakupio je na Susedgradskom, Donjostubičkom i Bistričkom vlastelinstvu, ali i u Jakovlju susedgradski vlastelin Helfrik od Khaynacha, a 1567. godine desetinu na cijelom tom području zakupio je Franjo Tahi.

Grb obitelji Tahi

Grb obitelji Tahi

I 1566. godine na području zagrebačke županije plaćao se porez dika u iznosu od jednog florena po dimu. No, kao što ćemo vidjeti, sada se mijenja vlasnik Jakovlja. Naime, na području kotara plemićkog suca Gašpara Kaznara koji je pokrivao Donju Stubicu

i Jakovlje (*Jakowlya*) kao prvi i najveći posjednik tada je bio upisan plemić Franjo Tahi, a kao posjednici dimova spominju se i obitelj Henning, lokalni župnik i neki Grgur Pavlović. Ukupno je, zato jer je uz Jakovlje ubrojena i Donja Stubica, bilo 80 dimova ili oporezivih selišta, a najviše onih u vlasništvu F. Tahija, koji je na raznim posjedima bio vlasnik čak 303 dima, i obitelji Henning. Župnik je posjedovao 3 dima, a Grgur Pavlović 0,5 dima. Nažalost, za razliku od ranijih razdoblja, broj oporezivih dimova u Jakovlju u tom razdoblju ne donosi se zasebno, pa tako ne znamo koliko je poreznih ognjišta Jakovljana bilo dužno plaćati diku. Kada je 1574. godine ponovno prikupljana dika u vrijeme kada je kotarski sudac za Jakovlje (*Jakowlya*) i Donju Stubicu bio Ivan Blagonja, kao prvi posjednik spominje se Franjo Tahi koji je imao 5 dimova, a kao drugi posjednik plemićka obitelj Henning koja je bila također u posjedu 5 dimova odnosno poreznih selišta. Godine 1576. ponovno se ubirala dika, a ovoga puta se uz Jakovlje (*Jakowlya*) spominje Donja Bistra koji su pripadali kotaru plemićkog suca Franje Stolnikovića. Posjednici 5 dimova u kotaru Jakovlja i Donje Bistre bili su *dominus* F. Tahi te dikator (lat. *dicator*) ili osoba koja je bila zadužena za ubiranje ovog kraljevskog poreza u pojedinim kotarima, a posjednici drugih 5 dimova u kotaru Jakovlja i Donje Bistre bili su obitelj Henning i spomenuti dikator. Razlog bitno smanjenom broju oporezivih dimova (1566. godine više od 80, a 1574. i 1576. samo 10 dimova) vjerojatno treba tražiti u olakšicama koje su državne administrativne vlasti davale, a bile su uzrokovane spomenutim osmanlijskim čimbenicima, ali i učestalim bunama seljaka koji su živjeli na rubu egzistencije.

Seljačke bune diljem Europe, pa tako i znamenita seljačka buna sa središtem upravo na susedgradsko-stubičkom vlastelinstvu i proširena na niz drugih magnatskih posjeda u Hrvatskoj i Sloveniji 1573. godine

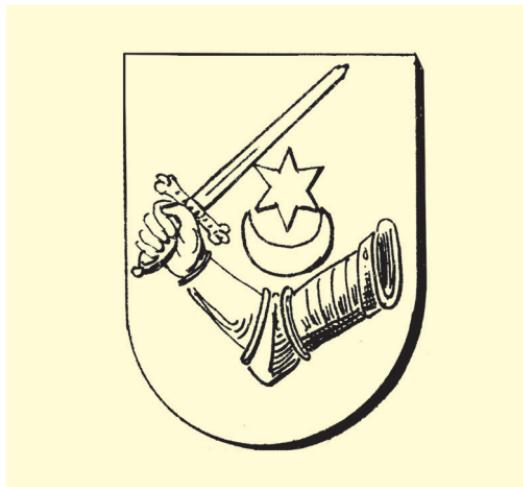
izazvana je znatnim povećanjem seljačkih podavanja. Povećanje podavanja, pak, izazvano je dugotrajnim procesom rekomutacije rente, odnosno promjenom rente desetine iz novčane u naturalnu. Naime, novčana se renta lakše plaćala jer je bila fiksna i uglavnom nije pratila inflaciju vrijednosti novca koja je bila kontinuirana tijekom 16. stoljeća. No, uključivanjem plemstva u trgovinu i, posljedično, njihovo inzistiranje da se desetina više ne plaća u novcu već u naturi, odnosno poljoprivrednim proizvodima, izravno je izazvalo znatno veća podavanja seljaka. Preuzevši desetinu od Crkve, plemstvo je podavanja seljaka povisilo za četiri do šest puta u odnosu na ranija razdoblja kada se ona plaćala u novcu. Naravno, plaćanjem desetine u poljoprivrednim proizvoda seljaci su praktički postali isključeni i iz drugog važnog gospodarskog sektora – trgovine. Tome je doprinijelo i tzv. pravo prvakupu prema kojem su zavisni seljaci svoje proizvode morali ponuditi na prodaju prvo svojim gospodarima. Na području Jakovlja, kao i u drugim vinorodnim selima, jedno od najtežih podavanja postala je vinska dača poznata kao gornica. Konačno, općem pogoršanju položaja seljaka znatno je doprinijelo povećanje broja mitnica i tridesetničkih postaja što je dodatno otežavalo ionako smanjeni obim seljačke trgovine koja je seoskim domaćinstvima bila važan izvor prihoda. Inače, ova seljačka buna na čelu sa želirom (inkvilinom) Ambrozom Gubecom, koja je vrhunac postigla koncem siječnja, a nesretan kraj doživjela 9. veljače 1573. godine, vrlo je opsežno obrađena u hrvatskoj i slovenskoj historiografiji, a ovdje samo navodimo da su i seljaci Jakovlja kao sastavnog djela susedgradsko-stubičkog vlastelinstva aktivno sudjelovali u seljačkoj pobuni, posebice zbog činjenice što je i sama buna započela nedaleko ovog sela, na stubičkom području.

Grb obitelji Gregorijanec

Kao posjednik Jakovlja Franjo Tahij spominje se do 1579. godine, a zatim Jakovlje preuzimaju plemići iz obitelji Gregorijanec. Kada se 1582. u kotaru spomenutog plemičkog suca Franje Stolnikovića, a kojem su pri-padali Jakovlje (ovog puta je zabilježeno kao *Jakowlia*) i Donja Bistra, ponovno ubirala dika u visini od jedneog florena kao prvi posjednici spominju se *Gregorianczy*, a kao drugi dikator neki *Wrnoczy* (ugledna obitelj iz Zagreba čiji su članovi bili i ubiratelji (lat. *exactores*) dike na posjedima zagrebačke županije. Gregorjanci i Wrnoczy spominju se kao vlasnici 4 dima na području Jakovlja i Donje Bistre. No, prvi se puta kao posjednica jednog dima u Jakovlju i Donjoj Bistri spominje plemkinja *domina Kerecheny*, koja je u tom trenutku bila udovica (lat. *relicta*). Nažalost, podaci ne kazuju izravno dali je dim koji je gospođa Kerecheny posjedovala bio u Jakovlju ili u Donjoj Bistri. Također, nekoliko dimova bilo je u vlasništvu nasljednika Franje Tahija, Stjepana i Mihuela, koji su posjedovali 10 dimova u Jakovlju i Donjoj Bistri od koji su četiri bila u zakupu spomenutog Wrnoczyja.

Konačno, u posljednjem popisu dike, onom iz 1596. godine, kao vlasnici Jakovlja, Donje Bistre, ali sada i Gornje Bistre, Podgorja te još nekih sela koja zasada nije moguće povijesno identificirati, pojavljuju se novi zemljoposjednici koji posjeduju samo 5 dimova odnosno poreznih jedinica. Prvi od njih je zamjenik glavnog notara Hrvatskog sabora *magnificus dominus viceprot-honotarius* Gašpar Petričević (*Pethrychewych*) koji je bio vlasnik četiri dima, ali se u izvoru ne navodi koliko je dimova Gašpar posjedovao u samom Jakovlju. Drugi je vlasnik bio *dominus Stjepan Pezery* koji je imao pravo na porez sa jednog dima.

Grb Obitelji Pezery

Od sredine 15. i u 16. stoljeću plemički i magnatski posjedi, odnosno sela u njihovom sastavu, na cijelom prostoru Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, pa tako i zagrebačke županije, nalazili su se pod stalnim pritiskom bilo organiziranih osmanskih vojnih akcija bilo sporadičnih i iznenadnih upada akindžijskih vojski. Posljedice su bile vrlo teške, iako za susedgradsko-stubičko vlastelinstvo ne toliko teške koliko za one

veleposjede koji su graničili sa Osmanskim Carstvom. Ipak, kao i u cijeloj Hrvatskoj i ovdje su se osjetile određene negativne tendencije izražene kroz pustošenja sela, depopulaciju, epidemije zaraznih bolesti, odvođenje stanovništva u ropstvo kao i migracije u sigurnije sjeverozapadne krajeve srednje Europe. U izvorima nerijetko nailazimo na pojmove *totaliter deserta*, *deserta*, dakle napuštena zemlja i napušteni dimovi ili *per Thurcas cumbusti, abducti a Turchos*, dakle spaljeno od Osmanlija ili ljudi odvedeni u osmanlijsko ropstvo, *per hostes Thurcas omnino desertum* ili napušteno zbog osmanlijskog pustošenja i slično. Pojedina sela bila su uništavana i prilikom međusobnih sukoba slavonskih velikaša pa se tako godine 1520. spominje kako je od 89 čazmanskih dimova njih 59 bilo *combusta per homines domini comitis* odnosno spaljena od strane vojnika gospodina kneza. Neka su sela bila gotovo uništена zbog epidemija bolesti ili rata, pa se tako spominje da je 1517. godine na području sela Gotalovec napušteno 174 dimova i to *per mortem* odnosno zbog smrti ili 35 osoba ili 35 obitelji. Zbog teškog stanja i depopulacije sela na slavonskim vlastelinstvima (a u srednjem i ranom novom vijeku Slavonija se prostirala i na zagrebačku i varaždinsku županiju), a koji su izazvali i teško gospodarsko stanje, kralj Matija Korvin je već 1477. godine oslobođio Slavoniju od plaćanja svih poreza i to na razdoblje od četiri godine. Naravno, u spomenutom geografskom kontekstu i Jakovlje je bilo oslobođeno plaćanja poreza. Ilustrativan primjer oslobođanja seljaka od plaćanja dike nalazimo u popisu poreznih obveznika 1582. godine u kojem je naznačeno da se sa tri dima nije mogao ubirati porez. Kao razlog je izričito zabilježeno da se radi o *pauperes*, odnosno siromašnim seljacima koji nisu u stanju platiti diku u iznosu od jednog florena. Jedan *pauper* (siromah) posjedovao je kuću na posje-

du Tahija, a druga dvojica na posjedu ubiratelja Wrnochzyja. Sve navedeno upućuje da je druga polovina 15. i 16. stoljeće bilo izuzetno teško razdoblje kako za sve zavisne seljake u Slavoniji tako i za stanovnike sela Jakovlje koje je proživiljavalo iste teške trenutke izazvane epidemijama zaraznih bolesti, međusobnim sukobima velikaša, a osobito osmanlijskim vojnim upadima.

Uz sve spomenute povjesne aspekte vezane uz pokušaj rekonstruiranja prošlosti jednog malenog sela kakvo je bilo Jakovlje u srednjem i ranom novom vijeku, vrela koja se ovdje razmatraju dopuštaju i određena razmatranja o pitanju imena ne samo plemiča u čijem je vlasništvu selo bilo nego i seljaka, stanovnika Jakovlja u spomenutom razdoblju. Tako su jezična istraživanja pojedinih znanstvenika pokazala da je jedno od najstarijih prezimena sela Jakovlje bilo Zorković, a koje se gotovo isključivo spominje samo u ovom selu. Ovo je prezime patronimičkog podrijetla i dolazi od starog hrvatskog imena Zorko, a nailazimo na razne oblike začetaka ovog prezimena i samog prezimena kao što su: *Zorkow zyn*, *Zorkouich*, *Zorkouch*, *Zorkowych*. Osobito su vrijedni podatci iz 1588. godine prilikom novog popisa dimova (lat. *porte* u značenju vrata odnosno ulaza u domove) zbog ubiranja poreza dike, a kada se u Jakovlju (*in Jakowlya*) spominju četiri kolona (lat. *colonus*) odnosno podložnika i stanovnika sela koji sa svojih posjeda gospodarima daju radnu, novčanu ili naturalnu rentu i jedan želir ili inkvilin (lat. *inquilinus*), odnosno podložnika koji ne posjeduju ili imaju vrlo malu zemljišnu česticu, a nerijetko niti vlastitu kuću. Ipak, odlukama Hrvatskog sabora, inkvilini koji su imali vrijednost veću od tri, a kasnije šest florena bili su dužni plaćati kraljevski porez odnosno diku. Njihova su nam imena od izuzetne važnosti. Radi se o imenima zapisanima u latinskom obliku, a ovde ćemo donijeti i njihov suvremenih hrvatski oblik: *Georgius Ze-*

kel (Juraj Sekelj), *Thomas Tholwaych* (Toma Tolvač), *Caspar Ptychek* (Gašpar Ptiček), *Georgius Pawlynecz* (Juraj Pavlinec koji je bio jedini inkvilin) i *Andreas Dra-skowych* (Andrija Drašković). Nešto kasnije u Jakovlju se spominju još dva kolona – *Martin Kolar* (Martin Kolar) i *Georgius Pwczych* (Juraj Pučić). Tijekom 1600. godine u nekoliko hrvatskih županija izvršen je popis domaćinstava obveznih plaćati diku, ali se ne donose imena seljaka-poreskih obveznika, već se samo navodi broj dimova sa kojih se prikupljao porez. Tako se za područje Gornje Bistre, Jakovlja i Podgorja navodi sedam dimova, što pokazuje da se radi o vrlo malim selima. Imena i prezimena poreskih obveznika ovdje se ne spominju. No, već i ovih nekoliko, točnije osam, imena i prezimena običnih zavisnih seljaka u jednom malenom selu koje je egzistiralo na rubu svih važnih povijesnih događaja, jasno pokazuje da i tzv. «mali» ljudi od ranog novog vijeka izlaze iz povijesne anonimnosti, što je od velike vrijednosti za proučavanje raznih aspekata povijesti lokalnog stanovništva, ali i za jezična istraživanja lokalnog dijalekta na području Jakovlja.

Kurija Sixta u Jakovlju iz druge polovice 17. stoljeća

Kapela Sv. Doroteje u Jakovlju

Umjesto zaključka

Sada, na koncu ovog prikaza povijesti Jakovlja kroz nekoliko prvih stoljeća njegove prošlosti, čini nam se kao da smo tek zagreбли površinu. Promatraljući dostupne pisane izvore, od najstarijeg datiranog u 1340. godinu do konca 16. stoljeća, kao i vizualna, ponajviše heraldička odnosno grboslovna vrela i u manjoj mjeri zemljovide, možemo reći da smo spoznali tek dio bogate prošlosti Jakovlja i prostora koji ga okružuje. Pored toga što smo razotkrili rođendan, odnosno godinu prvog spomena mjesta, nastojali smo čitateljima predočiti barem pojedine segmente iz svakodnevnog plemićkog, ali i seljačkog života kakav je bio ne samo

u Jakovlju već na cijelom području sjeverozapadne Hrvatske u srednjem i ranom novom vijeku. Život je u to vrijeme bio doista težak i obilježen nizom nedrača – od pljačkanja sela zbog međusobnih sukoba plemića i velikaša, sukoba seljaka i nemilosrdnih plemića ili zbog prolaska osmanlijskih vojnih jedinica kroz područje susedgradsko-stubičkog vlastelinstva preko nerijetkih pojava zaraznih bolesti i godina gladi pa sve do slabe brige za zdravlje i higijenu što je prosječni životni vijek ljudi ograničilo na četrdesetak godina. Naravno, sve je to utjecalo i na ubrzani ritam života – rani završetak djetinjstva i brzo odrastanje, ženidbe i udaje u dobi ispod 15 godina starosti, uključivanje cijele seoske obitelji, pa tako i staraca i djece, u težak rad u poljoprivredi, a sve u cilju ostvarenja kakvog-takvog svakodnevnog života, obilježenog rijetkim trenucima životne radosti u vrijeme blagdana, osobito Božića i Uskrsa, nedjeljnih misa, živopisnih sajmenih dana, rođenja djece ili svadbi. No, Jakovlje je, baš kao i stotine drugih malenih hrvatskih mjesta, nekada sela, uspjelo preživjeti i održati ne samo ruralni već i urbani kontinuitet sve do naših dana izravujući trajno nastojanje i napore njegovih stanovnika za opstojnošću ovog mjesta i ustrajnu težnju za stvaranjem bolje budućnosti Jakovlja.